

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a cincea)

29 aprilie 2021 *

„Trimitere preliminară – Procedură preliminară de urgență – Cooperare judiciară în materie penală – Decizia-cadru 2002/584/JAI – Mandat european de arestare – Motive de neexecutare facultativă – Articolul 4 punctul 5 – Persoană căutată care a fost judecată definitiv pentru aceleași fapte într-o țară terță – Sentință care a fost executată sau nu mai poate fi executată în conformitate cu dreptul țării de condamnare – Punere în aplicare – Marjă de apreciere a autorității judiciare de executare – Noțiunea de «aceleași fapte» – Înlăturarea executării pedepsei acordată de o autoritate nejurisdicțională în cadrul unei măsuri generale de clemență”

În cauza C-665/20 PPU,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Rechtbank Amsterdam (Tribunalul din Amsterdam, Țările de Jos) prin decizia din 7 decembrie 2020, primită de Curte la 7 decembrie 2020, în procedura referitoare la executarea unui mandat european de arestare emis împotriva

X,

CURTEA (Camera a cincea),

compusă din domnul E. Regan, președinte de cameră, domnul K. Lenaerts, președintele Curții, îndeplinind funcția de judecător al Camerei a cincea, și domnii M. Ilešič (raportor), C. Lycourgos și I. Jarukaitis, judecători,

avocat general: domnul G. Hogan,

grefier: doamna M. Ferreira, administratoare principală,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 3 martie 2021,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru X, de D. W. H. M. Wolters și S. W. Kuijpers, advocaten;
- pentru Openbaar Ministerie, de N. Bakkenes și K. van der Schaft;
- pentru guvernul neerlandez, de M. K. Bulterman și J. Langer, în calitate de agenți;
- pentru guvernul german, de J. Möller, M. Hellmann și F. Halabi, în calitate de agenți;
- pentru Comisia Europeană, de M. Wasmeier și F. Wilman, în calitate de agenți,

* Limba de procedură: neerlandeza.

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 15 aprilie 2021,
pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 4 punctul 5 din Decizia-cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre (JO 2002, L 190, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 6, p. 3), astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299/JAI a Consiliului din 26 februarie 2009 (JO 2009, L 81, p. 24) (denumită în continuare „decizia-cadru”).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul executării, în Țările de Jos, a unui mandat european de arestare emis la 19 septembrie 2019 de Amtsgericht Berlin-Tiergarten (Tribunalul Districtual din Tiergarten, Berlin, Germania) în vederea efectuării urmăririi penale începute împotriva lui X.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

CAAS

- 3 Articolul 54 din Convenția de punere în aplicare a Acordului Schengen din 14 iunie 1985 între guvernele statelor din Uniunea Economică Benelux, Republicii Federale Germania și Republicii Franceze privind eliminarea treptată a controalelor la frontierele comune, semnată la Schengen (Luxemburg) la 19 iunie 1990 și intrată în vigoare la 26 martie 1995 (JO 2000, L 239, p. 19, Ediție specială, 19/vol. 1, p. 183, denumită în continuare „CAAS”), care figurează în capitolul 3, intitulat „Aplicarea principiului *ne bis in idem*”, din titlul III al acestei convenții, prevede:

„O persoană împotriva căreia a fost pronunțată o hotărâre definitivă într-un proces pe teritoriul unei [p]ărți contractante nu poate face obiectul urmăririi penale de către o altă [p]arte contractantă pentru aceleași fapte, cu condiția ca, în situația în care a fost pronunțată o pedeapsă, aceasta să fi fost executată, să fie în curs de executare sau să nu mai poată fi executată conform legilor [p]ărții contractante care a pronunțat sentința.”

Decizia-cadru

- 4 Considerentele (5), (6), (10) și (12) ale deciziei-cadru enunță:
 - „(5) Obiectivul stabilit pentru Uniune[a Europeană], și anume, de a deveni un spațiu de libertate, securitate și justiție, duce la eliminarea extrădării între statele membre și la înlocuirea acesteia cu un sistem de predare între autoritățile judiciare. [...]
 - (6) Mandatul de arestare european prevăzut în prezenta decizie-cadru constituie prima concretizare, în domeniul dreptului penal, a principiului recunoașterii reciproce pe care Consiliul European l-a calificat drept «piatra de temelie» a cooperării judiciare.

[...]

(10) Mecanismul mandatului european de arestare se bazează pe un grad ridicat de încredere între statele membre. Punerea în aplicare a acestuia nu poate fi suspendată decât în caz de încălcare gravă și persistentă de către unul din statele membre a principiilor enunțate la articolul 6 alineatul (1) [TUE], constatată de Consiliu, în aplicarea articolului 7 alineatul (1) din tratatul menționat anterior și cu consecințele prevăzute la alineatul (2) al aceluiași articol.

[...]

(12) Prezenta decizie-cadru respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute în articolul 6 [TUE] și reflectate în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene [...], în special în capitolul VI. [...]"

5 Potrivit articolului 1 din această decizie-cadru, intitulat „Definiția mandatului european de arestare și obligația de executare a acestuia”:

„(1) Mandatul european de arestare este o decizie judiciară emisă de un stat membru în vederea arestării și a predării de către un alt stat membru a unei persoane căutate, pentru efectuarea urmăririi penale sau în scopul executării unei pedepse sau a unei măsuri de siguranță privative de libertate.

(2) Statele membre execută orice mandat european de arestare, pe baza principiului recunoașterii reciproce și în conformitate cu dispozițiile prezentei decizii-cadru.

(3) Prezenta decizie-cadru nu poate avea ca efect modificarea obligației de respectare a drepturilor fundamentale și a principiilor juridice fundamentale, astfel cum sunt acestea consacrate de articolul 6 [TUE].”

6 Articolul 3 din decizia-cadru, intitulat „Motive de neexecutare obligatorie a mandatului european de arestare”, prevede:

„Autoritatea judiciară a statului membru de executare (denumită în continuare «autoritate judiciară de executare») refuză executarea mandatului european de arestare în următoarele cazuri:

1. atunci când infracțiunea care se află la baza mandatului de arestare este acoperită de amnistie în statul membru de executare, atunci când acesta ar avea competența să urmărească această infracțiune în temeiul dreptului său penal;
2. atunci când din informațiile aflate la dispoziția autorității judiciare de executare rezultă că persoana căutată a fost judecată definitiv într-un stat membru pentru aceleași fapte, cu condiția ca, în caz de condamnare, sancțiunea să fi fost executată sau să fie în acel moment în curs de executare sau să nu mai poată fi executată, în conformitate cu dreptul statului membru de condamnare;
3. atunci când persoana care face obiectul mandatului european de arestare nu poate, datorită vârstei sale, să răspundă penal pentru faptele aflate la originea acestui mandat, în temeiul dreptului statului membru de executare.”

7 Articolul 4 din această decizie-cadru, intitulat „Motive de neexecutare facultativă a mandatului european de arestare”, prevede:

„Autoritatea judiciară de executare poate refuza executarea mandatului european de arestare:

[...]

5. în cazul în care din informațiile aflate la dispoziția autorității judiciare de executare rezultă că persoana căutată a fost judecată definitiv pentru aceleași fapte de o țară terță, cu condiția ca, în caz de condamnare, sentința să fi fost executată sau să se afle în acel moment în curs de executare sau să nu mai poată fi executată, în conformitate cu dreptul țării de condamnare;

[...]”

Dreptul neerlandez

8 Decizia-cadru a fost transpusă în dreptul neerlandez prin wet tot implementatie van het kaderbesluit van de Raad van de Europese Unie betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten van de Europese Unie (Legea de punere în aplicare a Deciziei-cadru a Consiliului Uniunii Europene privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre ale Uniunii Europene) din 29 aprilie 2004 (Stb. 2004, nr. 195), astfel cum a fost modificată în ultimul rând prin Legea din 22 februarie 2017 (Stb. 2017, nr. 82) (denumită în continuare „OLW”).

9 Articolul 9 alineatul 1 literele d și e din OLW, care transpune articolul 3 punctul 2 din decizia-cadru și articolul 4 punctul 5 din aceasta, prevede:

„Predarea persoanei căutate nu este autorizată pentru o faptă pentru care:

[...]

d. persoana este achitată sau scoasă de sub urmărire penală printr-o hotărâre a instanței neerlandeze sau printr-o hotărâre echivalentă a unei instanțe dintr-un alt stat membru al Uniunii Europene sau dintr-un stat terț;

e. persoana este condamnată prin hotărâre judecătorească în cazuri în care:

1. pedeapsa sau măsura pronunțată a fost deja executată;
2. pedeapsa sau măsura pronunțată nu mai poate face obiectul executării sau al executării ulterioare;
3. condamnarea implică o stabilire a vinovăției fără pronunțarea unei pedepse sau a unei măsuri;
4. pedeapsa sau măsura pronunțată este executată în Țările de Jos;

[...]”

10 Potrivit articolului 28 alineatul 2 din OLW:

„În cazul în care rechtbank [tribunalul] constată [...] că predarea nu este autorizată [...], acesta pronunță o decizie prin care refuză predarea.”

Dreptul german

11 Articolul 51 din Strafgesetzbuch (Codul penal), intitulat „Deducere”, prevede la alineatul (3):

„Atunci când o pedeapsă este pronunțată în străinătate pentru aceeași faptă împotriva persoanei condamnate, această pedeapsă se deduce, până la concurența pedepsei deja executate, din noua pedeapsă.”

Litigiul principal și întrebările preliminare

- 12 La 19 septembrie 2019, Amtsgericht Berlin-Tiergarten (Tribunalul Districtual din Tiergarten, Berlin) a emis un mandat european de arestare împotriva lui X pentru predarea acestuia în scopul efectuării urmăririi penale pentru fapte pe care X le-ar fi săvârșit la Berlin (Germania) la 30 octombrie 2012.
- 13 În ziua respectivă, X ar fi legat-o pe Y, partenera sa la data faptelor, precum și pe Z, fiica acesteia în vârstă de 10 ani, amenințându-le cu un cuțit. Ulterior, acesta ar fi violat-o pe Y, iar apoi a mutilat-o. Înainte de a părăsi casa lui Y, el ar fi baricadat camerele în care erau legate Y și Z, cu scopul de a cauza moartea acestora.
- 14 Infracțiunile pentru care se solicită predarea sunt următoarele:
- tentativă de omor asupra partenerei sale;
 - tentativă de omor asupra fiicei minore a partenerei sale;
 - viol asupra partenerei sale;
 - vătămare corporală gravă a partenerei sale;
 - lipsire de libertate în mod ilegal a partenerei sale și
 - lipsire de libertate în mod ilegal a fiicei minore a partenerei sale.
- 15 În temeiul acestui mandat european de arestare, X a fost reținut în Țările de Jos și prezentat în fața instanței de trimitere la 18 martie 2020.
- 16 El a informat instanța respectivă că nu consimte la predarea sa către autoritățile judiciare germane și a fost plasat în detenție în așteptarea unei decizii în această privință.
- 17 În sprijinul opoziției formulate împotriva predării sale, X a invocat principiul *ne bis in idem*, susținând în special că a fost judecat printr-o hotărâre definitivă pentru aceleași fapte într-o țară terță, și anume Iranul.
- 18 Potrivit constatărilor instanței de trimitere, X a fost urmărit penal în Iran pentru faptele menționate anterior, cu excepția lipsirii de libertate a lui Y, care, din punctul de vedere al elementelor sale materiale, a fost totuși inclusă în latura obiectivă a infracțiunii de „tentativă de omor asupra lui Y”.
- 19 X a fost condamnat în Iran printr-o hotărâre penală definitivă pentru vătămarea corporală gravă a lui Y, precum și pentru tentativă de omor asupra lui Y și Z. În schimb, a fost achitat definitiv pentru acuzațiile de viol asupra lui Y și lipsire de libertate a lui Z.
- 20 În conformitate cu legislația iraniană, X a trebuit să execute numai cea mai grea dintre pedepsele cu închisoarea la care a fost condamnat, și anume o pedeapsă cu închisoarea de șapte ani și șase luni. El a executat cea mai mare parte din această pedeapsă și a beneficiat de înlăturarea executării restului acestei pedepse în cadrul unei măsuri de clemență generală, proclamată de Ghidul Suprem al Iranului cu ocazia celei de a 40-a aniversări a revoluției islamice.
- 21 Pentru fapta de vătămare corporală gravă a lui Y, X a fost condamnat de asemenea să îi plătească acesteia o *diya* (sumă de bani). Din cauza insolvenței sale, X a fost autorizat să eșaloneze plata, făcând o primă plată de 200 000 000 de riali iranieni (IRR) (aproximativ 4 245 de euro), urmată de plata unor rate lunare egale cu 2 % din *diya*. După efectuarea primei plăți și după plata primei rate, X

a fost pus în libertate în Iran la 5 mai 2019. La 7 septembrie 2020, ca urmare a faptului că nu au fost respectate scadențele plăților ulterioare, autoritățile iraniene au emis un mandat de arestare în privința sa.

- 22 În fața instanței de trimitere, X susține că a fost urmărit penal și condamnat definitiv în Iran pentru aceleași fapte ca cele pentru care se solicită predarea sa în temeiul mandatului european de arestare emis în privința sa. El ar fi fost achitat definitiv pentru o parte din fapte, în timp ce cealaltă parte ar fi condus la o condamnare la o pedeapsă cu închisoarea pe care X ar fi executat-o aproape integral, iar restul din aceasta ar fi acoperit de măsura de clemență menționată la punctul 20 din prezenta hotărâre. X susține în plus că *diya* nu constituie o pedeapsă sau o măsură, ci o obligație de plată a unei despăgubiri către victimă.
- 23 X deduce de aici că, în conformitate cu articolul 9 alineatul 1 litera d și litera e punctul 1 din OLW, predarea sa către autoritățile germane în temeiul mandatului european de arestare emis în privința sa ar trebui refuzată. El susține în special că articolul 9 alineatul 1 din OLW nu face nicio distincție între o hotărâre definitivă pronunțată într-un stat membru și o hotărâre definitivă pronunțată într-o țară terță. Procedând astfel, legiuitorul neerlandez ar fi utilizat posibilitatea pe care decizia-cadru o recunoaște statelor membre de a refuza predarea în caz de hotărâre definitivă și de pedeapsă executată integral într-o țară terță și, prin urmare, instanțele neerlandeze ar fi ținute de această alegere.
- 24 Openbaar Ministerie (Ministerul Public, Țările de Jos) susține, cu titlu principal, că excepția invocată de X, bazată pe o condamnare anterioară în Iran, nu poate fi admisă. În cazul unei condamnări pronunțate într-o țară terță, revine într-adevăr instanței de trimitere, în calitate de autoritate judiciară de executare în temeiul articolului 4 punctul 5 din decizia-cadru, sarcina de a înlătura aplicarea articolului 9 alineatul 1 litera e din OLW pentru a aprecia dacă condamnarea pronunțată în Iran poate beneficia de recunoaștere reciprocă în temeiul unei încrederi reciproce bazate pe convenții și pe cutumă. Având în vedere întreruperea relațiilor diplomatice și lipsa cooperării judiciare cu Republica Islamică Iran, precum și existența unor mari diferențe între sistemele juridice din statele membre ale Uniunii și cel din Republica Islamică Iran, nu ar exista o astfel de încredere în sistemul juridic iranian. Ministerul Public concluzionează că condamnarea pronunțată împotriva lui X în Iran nu poate constitui un motiv valabil de neexecutare a mandatului european de arestare emis în privința sa.
- 25 Cu titlu subsidiar, Ministerul Public arată că articolul 9 alineatul 1 litera e din OLW nu se opune executării acestui mandat de arestare, dat fiind că pedeapsa pronunțată în Iran nu a fost încă executată în totalitate și că poate fi executată ulterior. Ministerul Public invocă în această privință mandatul de arestare emis de autoritățile iraniene împotriva lui X ca urmare a nerespectării de către acesta din urmă a scadențelor stabilite pentru plata *diya*. Tot cu titlu subsidiar, Ministerul Public arată că, întrucât instanțele iraniene nu s-au pronunțat cu privire la capetele de acuzare privind lipsirea de libertate a lui Y, predarea lui X ar trebui să fie autorizată în acest temei.
- 26 În aceste condiții, instanța de trimitere exprimă mai întâi îndoieli cu privire la problema dacă articolul 4 punctul 5 din decizia-cadru a fost transpus corect în dreptul neerlandez. În special, ea arată că această dispoziție enumeră motivele de neexecutare facultativă a unui mandat european de arestare, în timp ce articolul 9 alineatul 1 din OLW prevede că, în prezența unor astfel de motive, executarea trebuie să fie refuzată, autoritatea judiciară de executare neavând nicio marjă de apreciere în această privință.
- 27 În continuare, instanța de trimitere apreciază că, pentru a stabili dacă este obligată să refuze, în temeiul articolului 9 alineatul 1 litera e din OLW, predarea lui X pentru lipsirea de libertate în mod ilegal a lui Y, îi revine sarcina de a verifica dacă această faptă, reținută în Germania în sarcina lui X, și tentativa de omor asupra lui Y, faptă pentru care X a fost condamnat în Iran, privesc „aceleași fapte”, în sensul articolului 9 alineatul 1 din OLW și al articolului 4 punctul 5 din decizia-cadru.

- 28 În sfârșit, în ceea ce privește faptele pentru care X a fost condamnat definitiv în Iran, instanța de trimitere arată că problema dacă trebuie să refuze, în tot sau în parte, executarea mandatului european de arestare în discuție depinde de domeniul de aplicare al condiției prevăzute la articolul 4 punctul 5 din decizia-cadru, care prevede că, în caz de condamnare definitivă într-o țară terță pentru aceleași fapte, pedeapsa pronunțată trebuie „să fi fost executată sau să nu mai poată fi executată, în conformitate cu dreptul țării de condamnare”.
- 29 Instanța de trimitere ridică în special problema dacă o măsură de clemență precum cea de care a beneficiat X în Iran trebuie luată în considerare în cadrul aplicării articolului 4 punctul 5 menționat.
- 30 Considerând că răspunsul la întrebarea dacă mandatul european de arestare emis împotriva lui X poate fi executat depinde de interpretarea care trebuie dată articolului 4 punctul 5 din decizia-cadru, *Rechtbank Amsterdam* (Tribunalul din Amsterdam, Țările de Jos) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:
- „1) Articolul 4 punctul 5 din [decizia-cadru] trebuie interpretat în sensul că, atunci când un stat membru alege să transpună această dispoziție în dreptul său intern, autoritatea judiciară de executare trebuie să dispună de o anumită marjă de apreciere în ceea ce privește aspectul dacă trebuie sau nu să refuze executarea mandatului european de arestare?
- 2) Noțiunea de «aceleași fapte» de la articolul 4 punctul 5 din [decizia-cadru] trebuie interpretată în același mod precum aceeași noțiune de la articolul 3 punctul 2 din această decizie-cadru și, în caz contrar, cum trebuie interpretată această noțiune din prima dispoziție menționată?
- 3) Condiția prevăzută la articolul 4 punctul 5 din [decizia-cadru] ca «sentința să fi fost executată [...] sau să nu mai poată fi executată, în conformitate cu dreptul țării de condamnare», trebuie interpretată în sensul că include o situație în care persoana căutată a fost condamnată definitiv, pentru aceleași fapte, la o pedeapsă privativă de libertate pe care a executat-o în parte în țara de condamnare și care, în rest, a fost anulată de o autoritate nejudiciară a acelei țări, în cadrul unei măsuri generale de clemență care se aplică și condamnaților care au comis fapte grave, precum persoana căutată, și care nu se bazează pe considerente raționale de politică penală?”

Cererea de aplicare a procedurii preliminare de urgență

- 31 Instanța de trimitere a solicitat ca prezenta trimitere preliminară să fie judecată potrivit procedurii preliminare de urgență prevăzute la articolul 107 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții.
- 32 În această privință, trebuie arătat, în primul rând, că trimiterea preliminară privește interpretarea deciziei-cadru, care face parte din domeniile prevăzute în titlul V din partea a treia a Tratatului FUE, referitor la spațiul de libertate, securitate și justiție. Aceasta intră, așadar, în domeniul de aplicare al procedurii de urgență definit la articolul 107 din Regulamentul de procedură și, prin urmare, poate fi judecată potrivit procedurii preliminare de urgență.
- 33 În al doilea rând, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, trebuie să se ia în considerare împrejurarea că persoana vizată de cauza principală este în prezent lipsită de libertate și că menținerea sa în detenție depinde de soluționarea litigiului principal [Hotărârea din 17 decembrie 2020, *Openbaar Ministerie* (Independența autorității judiciare emitente), C-354/20 PPU și C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, punctul 28 și jurisprudența citată].
- 34 Or, din decizia de trimitere reiese că măsura detenției al cărei obiect îl face X a fost dispusă în cadrul executării mandatului european de arestare emis împotriva lui și că menținerea acestei măsuri depinde de răspunsul Curții la întrebările preliminare.

- 35 În aceste condiții, Camera a cincea a Curții, la propunerea judecătorului raportor, după ascultarea avocatului general, a decis, la 18 decembrie 2020, să admită cererea instanței de trimitere privind judecarea prezentei trimiteri preliminare potrivit procedurii preliminare de urgență.

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

- 36 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 4 punctul 5 din decizia-cadru trebuie interpretat în sensul că, atunci când un stat membru alege să transpună această dispoziție în dreptul său intern, autoritatea judiciară de executare trebuie să dispună de o marjă de apreciere pentru a stabili dacă trebuie sau nu să refuze executarea unui mandat european de arestare pentru motivul prevăzut la această dispoziție.
- 37 Cu titlu introductiv, trebuie amintit că decizia-cadru vizează, prin introducerea unui sistem simplificat și eficient de predare a persoanelor condamnate sau bănuite că au încălcat legea penală, să faciliteze și să accelereze cooperarea judiciară în scopul de a contribui la realizarea obiectivului atribuit Uniunii de a deveni un spațiu de libertate, securitate și justiție, întemeindu-se pe gradul ridicat de încredere care trebuie să existe între statele membre [Hotărârea din 11 martie 2020, SF (Mandat european de arestare – Garanție de returnare în statul de executare), C-314/18, EU:C:2020:191, punctul 38 și jurisprudența citată].
- 38 În domeniul reglementat de decizia-cadru, principiul recunoașterii reciproce, care constituie, astfel cum reiese printre altele din cuprinsul considerentului (6) al acesteia, „piatra de temelie” a cooperării judiciare în materie penală, își găsește expresia la articolul 1 alineatul (2) din decizia-cadru menționată, care consacră regula în temeiul căreia statele membre sunt obligate să execute orice mandat european de arestare pe baza principiului recunoașterii reciproce și în conformitate cu dispozițiile aceleiași decizii-cadru [Hotărârea din 11 martie 2020, SF (Mandat european de arestare – Garanție de returnare în statul de executare), C-314/18, EU:C:2020:191, punctul 39 și jurisprudența citată].
- 39 Rezultă că autoritățile judiciare de executare nu pot refuza, în principiu, să execute un asemenea mandat decât pentru motivele, enumerate în mod exhaustiv, de neexecutare prevăzute de decizia-cadru. În consecință, în timp ce executarea mandatului european de arestare constituie principiul, refuzul executării este conceput ca o excepție, care trebuie să facă obiectul unei interpretări stricte [Hotărârea din 17 decembrie 2020, Openbaar Ministerie (Independența autorității judiciare emitente), C-354/20 PPU și C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, punctul 37 și jurisprudența citată].
- 40 Decizia-cadru prevede explicit, la articolul 3, motivele de neexecutare obligatorie a mandatului european de arestare și, la articolele 4 și 4a, motivele de neexecutare facultativă a acestuia [a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 martie 2020, SF (Mandat european de arestare – Garanție de returnare în statul de executare), C-314/18, EU:C:2020:191, punctul 40 și jurisprudența citată].
- 41 În ceea ce privește motivele de neexecutare facultativă enumerate la articolul 4 din decizia-cadru, reiese din jurisprudența Curții că, în cadrul transpunerii deciziei-cadru, statele membre dispun de o marjă de apreciere. Astfel, acestea sunt libere să transpună sau nu respectivele motive în dreptul lor intern. Ele pot alege de asemenea să limiteze situațiile în care autoritatea judiciară de executare poate refuza executarea unui mandat european de arestare, facilitând astfel predarea persoanelor căutate în conformitate cu principiul recunoașterii reciproce prevăzut la articolul 1 alineatul (2) din această decizie-cadru (a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 octombrie 2009, Wolzenburg, C-123/08, EU:C:2009:616, punctele 58, 59 și 61).

- 42 În plus, trebuie să se observe că, potrivit articolului 4 din decizia-cadru, autoritatea judiciară de executare „poate refuza” executarea unui mandat european de arestare pentru motivele enumerate la punctele 1-7 din acest articol, printre care figurează în special faptul că rezultă din informațiile aflate la dispoziția acestei autorități că persoana căutată a fost judecată definitiv pentru aceleași fapte de o țară terță, cu condiția ca, în caz de condamnare, sentința să fi fost executată sau să se afle în acel moment în curs de executare sau să nu mai poată fi executată, în conformitate cu dreptul țării de condamnare.
- 43 Reiese, astfel, din modul de redactare a articolului 4 din decizia-cadru, în special din utilizarea termenului „poate” coroborată cu infinitivul verbului „a refuza”, al cărui subiect este autoritatea judiciară de executare, că aceasta din urmă trebuie să dispună ea însăși de o marjă de apreciere în ceea ce privește aspectul dacă trebuie sau nu să refuze executarea mandatului european de arestare pentru motivele prevăzute la acest articol 4 (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 decembrie 2018, Sut, C-514/17, EU:C:2018:1016, punctul 33 și jurisprudența citată).
- 44 Rezultă că, atunci când optează pentru transpunerea unuia sau a mai multe dintre motivele de neexecutare facultativă prevăzute la articolul 4 din decizia-cadru, statele membre nu pot prevedea că autoritățile judiciare sunt obligate să refuze executarea oricărui mandat european de arestare care intră în mod formal în domeniul de aplicare al motivelor menționate, fără a avea posibilitatea de a lua în considerare împrejurările specifice fiecărei spețe.
- 45 Această interpretare a articolului 4 din decizia-cadru este confirmată de contextul în care se înscrie articolul menționat.
- 46 În primul rând, astfel cum a subliniat Curtea în mod repetat, executarea mandatului european de arestare constituie principiul, în timp ce refuzul executării este conceput ca o excepție, care trebuie să facă obiectul unei interpretări stricte [a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 martie 2020, SF (Mandat european de arestare – Garanție de returnare în statul de executare), C-314/18, EU:C:2020:191, punctul 39].
- 47 Or, după cum a arătat avocatul general la punctul 44 din concluziile sale, o dispoziție națională care ar priva autoritatea judiciară de executare de posibilitatea de a ține seama de împrejurările specifice fiecărei spețe care ar putea să o determine să considere că în esență nu sunt îndeplinite condițiile de refuz al predării ar avea ca efect să înlocuiască simpla posibilitate, prevăzută la articolul 4 din decizia-cadru, cu o adevărată obligație, transformând astfel excepția constituită de refuzul predării într-o normă de principiu.
- 48 În al doilea rând, modul de redactare a articolului 4 din decizia-cadru trebuie comparat cu cel al articolului 3 din aceasta, care, în conformitate cu titlul său, prevede motive de „neexecutare obligatorie”, în temeiul cărora autoritatea judiciară de executare „refuză” executarea mandatului european de arestare. Astfel, autoritatea judiciară de executare nu dispune de nicio marjă de apreciere în temeiul articolului 3 din decizia-cadru.
- 49 În plus, modul de redactare a articolului 4 punctul 5 din decizia-cadru este, la rândul său, aproape identic cu cel al articolului 3 punctul 2 din aceasta, numai că primul privește cazul unei persoane judecate definitiv pentru aceleași fapte „de o țară terță”, în timp ce al doilea vizează cazul unei persoane care a făcut obiectul unei hotărâri definitive pentru aceleași fapte „într-un stat membru”.
- 50 Or, lipsa unei marje de apreciere a autorității judiciare de executare în cadrul aplicării motivului de neexecutare prevăzut la articolul 3 punctul 2 din decizia-cadru decurge din cerința referitoare la respectarea principiului *ne bis in idem* consacrat la articolul 50 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

- 51 Acest principiu, astfel cum este garantat la articolul 50 din Carta drepturilor fundamentale, presupune că o persoană nu poate fi judecată într-un stat membru pentru o infracțiune pentru care a fost deja achitată sau condamnată „în cadrul Uniunii”.
- 52 În această privință, trebuie amintit că dreptul Uniunii se întemeiază pe premisa fundamentală potrivit căreia fiecare stat membru împărtășește cu toate celelalte state membre și recunoaște că acestea împărtășesc cu el o serie de valori comune pe care se întemeiază Uniunea, după cum se precizează la articolul 2 TUE [Hotărârea din 24 septembrie 2020, Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof (Principiul specialității), C-195/20 PPU, EU:C:2020:749, punctul 30]. Această premisă implică și justifică existența încrederii reciproce dintre statele membre, în special în sistemele lor de justiție penală.
- 53 Principiul încrederii reciproce impune, îndeosebi în ceea ce privește spațiul de libertate, securitate și justiție, fiecăruia dintre aceste state să considere, mai puțin în situații excepționale, că toate celelalte state membre respectă dreptul Uniunii și în special drepturile fundamentale recunoscute de acest drept [Hotărârea din 17 decembrie 2020, Openbaar Ministerie (Independența autorității judiciare emitente), C-354/20 PPU și C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, punctul 35, precum și jurisprudența citată].
- 54 O astfel de încredere reciprocă există de asemenea între statele părți la CAAS, al cărui articol 54 se opune ca o persoană care a fost deja judecată definitiv de un stat contractant să facă „obiectul urmăririi penale” într-un alt stat contractant (Hotărârea din 29 iunie 2016, Kossowski, C-486/14, EU:C:2016:483, punctul 50 și jurisprudența citată).
- 55 În schimb, nu se poate prezuma, în principiu, o încredere în sistemul de justiție penală al țărilor terțe care nu sunt părți la acest acord sau al celor care nu au alte relații privilegiate cu Uniunea, ceea ce presupune că autorității judiciare de executare trebuie să i se recunoască, în conformitate cu articolul 4 punctul 5 din decizia-cadru, o marjă de apreciere pentru a verifica dacă, ținând seama de ansamblul împrejurărilor specifice fiecărei spețe, în special de condițiile în care persoana căutată a fost judecată și, dacă este cazul, în care a fost executată condamnarea pronunțată împotriva acestuia, executarea mandatului european de arestare trebuie refuzată.
- 56 Această interpretare este, în plus, conformă cu obiectivul articolului 4 punctul 5 din decizia-cadru, care, astfel cum rezultă din modul de redactare a acestei dispoziții și în conformitate cu articolul 67 alineatul (1) TFUE, urmărește să permită autorității judiciare de executare să garanteze securitatea juridică a persoanei căutate, luând în considerare faptul că aceasta a fost judecată definitiv pentru aceleași fapte de o țară terță, cu condiția ca, în caz de condamnare, sentința să fi fost executată sau să se afle în acel moment în curs de executare sau să nu mai poată fi executată, în conformitate cu dreptul țării de condamnare (a se vedea prin analogie, în ceea ce privește articolul 54 din CAAS, Hotărârea din 29 iunie 2016, Kossowski, C-486/14, EU:C:2016:483, punctul 44).
- 57 În această privință, trebuie arătat că respectiva condiție potrivit căreia sentința trebuie să fi fost executată sau să se afle în acel moment în curs de executare sau să nu mai poată fi executată, în conformitate cu dreptul țării de condamnare, în măsura în care are ca efect, în cazul în care nu este îndeplinită, să impună predarea persoanei căutate pentru ca aceasta să fie urmărită penal sau să execute pedeapsa privativă de libertate pronunțată împotriva sa, contribuie la realizarea obiectivului mecanismului mandatului european de arestare care constă în a preveni, în cadrul spațiului de libertate, securitate și justiție, impunitatea infracțiunilor [a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 martie 2020, SF (Mandat european de arestare – Garanție de returnare în statul de executare), C-314/18, EU:C:2020:191, punctul 47, și, prin analogie, Hotărârea din 27 mai 2014, Spasic, C-129/14 PPU, EU:C:2014:586, punctul 77].
- 58 În acest context, trebuie amintit că decizia-cadru trebuie să facă obiectul unei interpretări care să fie de natură să asigure conformitatea cu cerințele respectării drepturilor fundamentale ale persoanelor în cauză, fără a fi repusă în discuție eficacitatea sistemului de cooperare judiciară dintre statele membre,

în cadrul căruia mandatul european de arestare, astfel cum este prevăzut de legiuitorul Uniunii, constituie un element esențial (Hotărârea din 10 august 2017, *Tupikas*, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, punctul 63).

- 59 Or, în măsura în care, după cum rezultă din cuprinsul punctului 55 din prezenta hotărâre, principiile încrederii reciproce și recunoașterii reciproce, care constituie fundamentele mecanismului mandatului european de arestare, nu pot fi transpuse în mod automat în privința hotărârilor pronunțate de instanțele din țările terțe, realizarea obiectivului, enunțat la articolul 3 alineatul (2) TUE, de prevenire a criminalității și de combatere a acesteia în cadrul spațiului de libertate, securitate și justiție ar risca să fie compromisă în cazul în care autoritatea judiciară de executare ar fi obligată, indiferent de împrejurările specifice fiecărei spețe, să refuze predarea persoanei căutate pentru motivul enunțat la articolul 4 punctul 5 din decizia-cadru.
- 60 Rezultă că aplicarea concretă a motivului de neexecutare prevăzut la articolul 4 punctul 5 din decizia-cadru trebuie lăsată la aprecierea autorității judiciare de executare care, în acest scop, trebuie să dispună de o marjă de apreciere care să îi permită să efectueze o examinare de la caz la caz, luând în considerare toate împrejurările relevante și, în special, împrejurările în care persoana căutată a fost judecată în țara terță pentru a stabili dacă nepredarea acestei persoane ar fi de natură să încalce interesul legitim al tuturor statelor membre de prevenire a criminalității în cadrul spațiului de libertate, securitate și justiție.
- 61 În speță, din cererea de decizie preliminară reiese că instanța de trimitere pare să excludă, considerând că situația contrară implică o interpretare *contra legem*, posibilitatea ca OLW să fie aplicată astfel încât să se recunoască autorității judiciare de executare o asemenea marjă de apreciere.
- 62 În această privință, trebuie amintit, pe de o parte, că, întrucât decizia-cadru este lipsită de efect direct, o instanță a unui stat membru nu are obligația, exclusiv în temeiul dreptului Uniunii, să înlăture aplicarea unei dispoziții a dreptului său național care este contrară deciziei-cadru (a se vedea în acest sens Hotărârea din 24 iunie 2019, *Popławski*, C-573/17, EU:C:2019:530, punctul 71 și jurisprudența citată).
- 63 Pe de altă parte, deși caracterul obligatoriu al unei decizii-cadru determină, în sarcina autorităților naționale, o obligație de a interpreta dreptul național, în măsura posibilului, în lumina textului și a finalității acestei decizii-cadru pentru a atinge rezultatul urmărit de aceasta, principiul interpretării conforme nu poate servi drept temei al unei interpretări *contra legem* a dreptului național (a se vedea în acest sens Hotărârea din 24 iunie 2019, *Popławski*, C-573/17, EU:C:2019:530, punctele 72, 73 și 76, precum și jurisprudența citată).
- 64 În aceste condiții, principiul interpretării conforme impune luarea în considerare a ansamblului dreptului intern și aplicarea metodelor de interpretare recunoscute de acesta pentru a garanta efectivitatea deplină a deciziei-cadru în discuție și pentru a identifica o soluție conformă cu finalitatea urmărită de aceasta (Hotărârea din 24 iunie 2019, *Popławski*, C-573/17, EU:C:2019:530, punctul 77 și jurisprudența citată).
- 65 În speță, guvernul neerlandez a semnalat, în ședința în fața Curții, că era în curs de adoptare un proiect de lege vizând modificarea articolului 9 din OLW astfel încât să fie conform cu decizia-cadru.
- 66 În aceste condiții, revine instanței de trimitere sarcina de a aprecia în special dacă, ținând seama de această eventuală modificare legislativă, dreptul neerlandez poate fi aplicat astfel încât să conducă la un rezultat compatibil cu cel vizat de decizia-cadru.

67 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, este necesar să se răspundă la prima întrebare că articolul 4 punctul 5 din decizia-cadru trebuie interpretat în sensul că, atunci când un stat membru alege să transpună această dispoziție în dreptul său intern, autoritatea judiciară de executare trebuie să dispună de o marjă de apreciere pentru a stabili dacă trebuie sau nu să refuze executarea unui mandat european de arestare pentru motivul prevăzut la această dispoziție.

Cu privire la a doua întrebare

68 Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 3 punctul 2 și articolul 4 punctul 5 din decizia-cadru trebuie interpretate în sensul că noțiunea de „aceleași fapte”, care figurează în aceste două dispoziții, trebuie să facă obiectul unei interpretări uniforme.

69 Potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, rezultă atât din cerințele aplicării uniforme a dreptului Uniunii, cât și din cele ale principiului egalității că termenii unei dispoziții de drept al Uniunii care nu cuprinde nicio trimitere expresă la dreptul statelor membre pentru a stabili sensul și domeniul său de aplicare trebuie în mod normal să aibă, în întreaga Uniune, o interpretare autonomă și uniformă, care trebuie stabilită ținând seama nu numai de termenii acesteia, ci și de contextul dispoziției și de obiectivul urmărit de reglementarea în cauză [Hotărârea din 25 iunie 2020, Ministerio Fiscal (Autoritate susceptibilă să primească o cerere de protecție internațională), C-36/20 PPU, EU:C:2020:495, punctul 53 și jurisprudența citată].

70 În ceea ce privește în special noțiunea de „aceleași fapte”, care figurează la articolul 3 punctul 2 din decizia-cadru, Curtea a considerat că, în măsura în care această dispoziție nu face trimitere la dreptul statelor membre în ceea ce privește respectiva noțiune, aceasta din urmă trebuie să primească, în toată Uniunea, o interpretare autonomă și uniformă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 16 noiembrie 2010, Mantello, C-261/09, EU:C:2010:683, punctul 38).

71 În plus, Curtea a constatat că noțiunea de „aceleași fapte” figurează și la articolul 54 din CAAS și, având în vedere obiectivul comun al acestui articol și al articolului 3 punctul 2 din decizia-cadru, care urmăresc să se evite ca o persoană să fie din nou urmărită penal sau judecată pentru aceleași fapte, a statuat că aceste două noțiuni trebuie interpretate în mod identic, în sensul că vizează numai identitatea actelor materiale și că înglobează un ansamblu de împrejurări concrete indisolubil legate între ele, independent de încadrarea juridică a acestor fapte sau de interesul juridic protejat (Hotărârea din 16 noiembrie 2010, Mantello, C-261/09, EU:C:2010:683, punctele 39 și 40, precum și jurisprudența citată).

72 Asemenea articolului 3 punctul 2 din decizia-cadru, articolul 4 punctul 5 din aceasta nu face o trimitere expresă la dreptul statelor membre, astfel încât, potrivit jurisprudenței amintite la punctul 69 din prezenta hotărâre, sensul și domeniul de aplicare al noțiunii de „aceleași fapte” care figurează la această dispoziție trebuie să aibă de asemenea, în întreaga Uniune, o interpretare autonomă și uniformă, care trebuie stabilită ținând seama nu numai de termenii acesteia, ci și de contextul dispoziției și de obiectivul urmărit de reglementarea în cauză.

73 În această privință, trebuie arătat mai întâi că această noțiune este formulată în termeni strict identici cu cea care figurează la articolul 3 punctul 2 din decizia-cadru.

74 În ceea ce privește, în continuare, contextul în care se înscriu aceste două noțiuni, este necesar să se observe că modul de redactare a articolului 4 punctul 5 din decizia-cadru este comparabil din toate punctele de vedere cu cel al articolului 3 punctul 2 din aceasta, numai că această din urmă dispoziție, care prevede unul dintre „motivele de neexecutare obligatorie” a mandatului european de arestare,

privește o hotărâre pronunțată „într-un stat membru”, în timp ce articolul 4 punctul 5 din respectiva decizie-cadru, care prevede unul dintre „motivele de neexecutare facultativă”, privește o hotărâre pronunțată „de o țară terță”.

- 75 În aceste condiții, coerența și securitatea juridică impun ca noțiunilor formulate în termeni identici în fiecare dintre aceste două dispoziții, precum și articolului 54 din CAAS să li se atribuie același domeniu de aplicare (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 noiembrie 2016, Özçelik, C-453/16 PPU, EU:C:2016:860, punctul 33).
- 76 Împrejurarea că articolul 3 punctul 2 din această decizie-cadru privește hotărârile pronunțate în Uniune, în timp ce articolul 4 punctul 5 din aceasta le vizează pe cele pronunțate într-o țară terță nu poate, ca atare, să justifice ca noțiunii respective să i se confere un domeniu de aplicare diferit.
- 77 Desigur, aplicarea principiului *ne bis in idem* presupune în mod necesar existența unei încrederi în sistemul de justiție penală al țării în care a fost pronunțată hotărârea (a se vedea în acest sens Hotărârea din 9 martie 2006, Van Esbroeck, C-436/04, EU:C:2006:165, punctul 30 și jurisprudența citată). Or, după cum rezultă din cuprinsul punctului 55 din prezenta hotărâre, gradul ridicat de încredere care există între statele membre nu poate fi prezumat în ceea ce privește țările terțe și în special sistemul de justiție penală al acestora din urmă.
- 78 Cu toate acestea, trebuie subliniat, pe de o parte, că, tocmai din cauza acestei incertitudini, legiuitorul Uniunii a inclus printre motivele de neexecutare facultativă, iar nu printre motivele de neexecutare obligatorie, împrejurarea că persoana căutată a făcut obiectul unei hotărâri definitive într-o țară terță.
- 79 Astfel, în acest mod, el permite statelor membre să limiteze situațiile în care autoritatea judiciară de executare poate refuza executarea unui mandat european de arestare, facilitând astfel predarea persoanelor căutate, în conformitate cu principiul recunoașterii reciproce prevăzut la articolul 1 alineatul (2) din decizia-cadru (Hotărârea din 6 octombrie 2009, Wolzenburg, C-123/08, EU:C:2009:616, punctele 58 și 59).
- 80 În plus, în măsura în care, după cum rezultă din răspunsul la prima întrebare, autoritatea judiciară de executare trebuie să dispună de o anumită marjă de apreciere în cadrul aplicării motivului de neexecutare facultativă prevăzut la articolul 4 punctul 5 din decizia-cadru, această autoritate este în măsură să țină seama, pentru a stabili dacă este sau nu necesar să refuze predarea persoanei căutate, de încrederea pe care o poate avea în mod legitim în sistemul de justiție penală al țării terțe în cauză.
- 81 Pe de altă parte, faptul de a conferi articolului 4 punctul 5 din decizia-cadru și în special noțiunii de „aceleași fapte”, în sensul acesteia, un domeniu de aplicare mai redus decât cel recunoscut articolului 3 punctul 2 din această decizie-cadru și articolului 54 din CAAS ar fi dificil de conciliat cu această din urmă dispoziție, dat fiind că respectiva convenție este aplicabilă nu numai statelor membre, ci și anumitor țări terțe care au aderat la aceasta.
- 82 În ceea ce privește, în sfârșit, finalitatea acestei dispoziții, trebuie amintit că, asemenea articolului 3 punctul 2 din decizia-cadru, articolul 4 punctul 5 din aceasta urmărește să permită autorității judiciare de executare să garanteze securitatea juridică a persoanei căutate, luând în considerare, în cadrul marjei de apreciere de care dispune, faptul că aceasta a fost judecată definitiv pentru aceleași fapte într-un alt stat, ceea ce pledează de asemenea în favoarea unei interpretări coerente a noțiunii de „aceleași fapte” care figurează în cuprinsul respectivelor dispoziții.
- 83 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, este necesar să se răspundă la cea de a doua întrebare că articolul 3 punctul 2 și articolul 4 punctul 5 din decizia-cadru trebuie interpretate în sensul că noțiunea de „aceleași fapte”, care figurează în cuprinsul acestor două dispoziții, trebuie să facă obiectul unei interpretări uniforme.

Cu privire la a treia întrebare

- 84 Prin intermediul celei de a treia întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 4 punctul 5 din decizia-cadru, care supune aplicarea motivului de neexecutare facultativă prevăzut la această dispoziție condiției ca, în caz de condamnare, sentința să fi fost executată sau să se afle în acel moment în curs de executare sau să nu mai poată fi executată, în conformitate cu dreptul țării de condamnare, trebuie interpretat în sensul că această condiție este îndeplinită atunci când persoana căutată a fost condamnată definitiv, pentru aceleași fapte, la o pedeapsă privativă de libertate pe care a executat-o în parte în țara terță în care a fost pronunțată condamnarea, beneficiind în rest de înlăturarea executării pedepsei acordată de o autoritate nejurisdicțională a acelei țări, în cadrul unei măsuri generale de clemență care se aplică și condamnaților ce au comis fapte grave și care nu se bazează pe considerente raționale de politică penală.
- 85 Potrivit articolului 4 punctul 5 din decizia-cadru, autoritatea judiciară de executare poate refuza executarea mandatului european de arestare în cazul în care rezultă din informațiile aflate la dispoziția sa că persoana căutată a fost judecată definitiv pentru aceleași fapte de o țară terță, „cu condiția ca, în caz de condamnare, sentința să fi fost executată sau să se afle în acel moment în curs de executare sau să nu mai poată fi executată, în conformitate cu dreptul țării de condamnare” (denumită în continuare „condiția privind executarea”).
- 86 În această privință, trebuie să se observe că articolul 4 punctul 5 din decizia-cadru se referă în general la „dreptul țării de condamnare”, fără a preciza mai detaliat cauza imposibilității de a executa sentința.
- 87 Prin urmare, este necesar, în principiu, să fie recunoscute toate măsurile de clemență prevăzute de dreptul țării de condamnare care au ca efect faptul că pedeapsa pronunțată nu mai poate fi executată, iar aceasta independent, printre altele, de gravitatea faptelor, de autoritatea care a acordat măsura, precum și de considerațiile pe care aceasta se întemeiază.
- 88 Rezultă că o înlăturare a executării pedepsei, acordată în conformitate cu dreptul țării de condamnare, nu poate fi exclusă *a priori* din domeniul de aplicare al articolului 4 punctul 5 din decizia-cadru, inclusiv atunci când aceasta a fost acordată de o autoritate nejurisdicțională în cadrul unei măsuri generale de clemență care se aplică și condamnaților ce au comis fapte grave și care nu se bazează pe considerente raționale de politică penală.
- 89 Această interpretare, întemeiată pe modul de redactare a articolului 4 punctul 5 din decizia-cadru, este confirmată de contextul acestei dispoziții și de finalitatea urmărită de aceasta, precum și, mai general, de obiectivul deciziei-cadru.
- 90 În ceea ce privește, în primul rând, contextul în care se înscrie articolul 4 punctul 5 din decizia-cadru, pe de o parte, trebuie arătat că condiția privind executarea prevăzută la această dispoziție este formulată în termeni aproape identici cu cei care figurează la articolul 3 punctul 2 din această decizie-cadru. Articolul 54 din CAAS cuprinde de asemenea o astfel de condiție, formulată în mod foarte similar.
- 91 În consecință, pentru aceleași motive precum cele expuse la punctele 74-81 din prezenta hotărâre, acestei condiții trebuie să i se atribuie un domeniu de aplicare identic.
- 92 Pe de altă parte, trebuie să se observe că, potrivit articolului 3 punctul 1 din decizia-cadru, autoritatea judiciară de executare refuză executarea mandatului european de arestare „atunci când infracțiunea care se află la baza mandatului de arestare este acoperită de amnistie în statul membru de executare, atunci când acesta ar avea competența să urmărească această infracțiune în temeiul dreptului său penal”.

- 93 Amnistia, în măsura în care are în general ca scop înlăturarea caracterului infracțional al faptelor pe care le vizează, cu consecința că infracțiunea nu va mai putea conduce la urmărire penală și, în cazul în care a intervenit deja o condamnare, că executarea acesteia va înceta, presupune, așadar, în principiu, că sancțiunea pronunțată nu mai poate fi executată în sensul articolului 3 punctul 2 și al articolului 4 punctul 5 din decizia-cadru.
- 94 Nu se poate considera însă că legiuitorul Uniunii, întrucât a avut în vedere în mod specific ipoteza amnistiei în statul membru de executare la articolul 3 punctul 1 din această decizie-cadru, ar fi avut intenția de a exclude amnistia în statul membru de condamnare sau chiar alte măsuri de clemență adoptate de o autoritate nejurisdicțională a acestui stat din domeniul de aplicare al articolului 3 punctul 2 și al articolului 4 punctul 5 din decizia-cadru.
- 95 Astfel, după cum reiese din modul său de redactare, articolul 3 punctul 1 din decizia-cadru vizează ipoteza specifică în care infracțiunea săvârșită de persoana căutată nu poate conduce la declanșarea urmăririi penale în statul membru de executare ca urmare a faptului că este acoperită de o amnistie în acest stat membru, în timp ce condiția privind executarea prevăzută la articolul 4 punctul 5 și la articolul 3 punctul 2 din decizia-cadru vizează situația, fundamental diferită, în care persoana căutată a fost condamnată într-o țară terță sau într-un alt stat membru decât statul membru de executare.
- 96 În al doilea rând, în ceea ce privește finalitatea condiției privind executarea, prevăzută la articolul 4 punctul 5 din decizia-cadru, din cuprinsul punctului 57 din prezenta hotărâre reiese că această condiție privind executarea constă în prevenirea, în cadrul spațiului de libertate, securitate și justiție, a impunității infracțiunilor.
- 97 În această privință, trebuie amintit că, astfel cum reiese din articolul 67 alineatul (3) TFUE, obiectivul stabilit pentru Uniune de a deveni un spațiu de libertate, securitate și justiție conduce la necesitatea ca Uniunea să acționeze pentru a asigura un înalt nivel de securitate prin măsuri de prevenire a criminalității, precum și de combatere a acesteia, prin măsuri de coordonare și de cooperare între autoritățile polițienești și judiciare și alte autorități competente, precum și prin recunoașterea reciprocă a deciziilor judiciare în materie penală și, după caz, prin apropierea legislațiilor penale (Hotărârea din 27 mai 2014, Spasic, C-129/14 PPU, EU:C:2014:586, punctul 62).
- 98 În acest context, condiția privind executarea prezintă o importanță deosebită, dat fiind că, în ipoteza în care nu este îndeplinită, aceasta are ca efect să împiedice aplicarea principiului *ne bis in idem* și, prin urmare, să impună predarea persoanei căutate pentru ca aceasta să fie urmărită penal sau să execute pedeapsa privativă de libertate pronunțată împotriva sa.
- 99 Principiul *ne bis in idem*, enunțat atât la articolul 4 punctul 5 din decizia-cadru, cât și la articolul 3 punctul 2 din aceasta și la articolul 54 din CAAS, urmărește nu numai să evite, în spațiul de libertate, securitate și justiție, impunitatea persoanelor condamnate printr-o hotărâre penală definitivă, ci și să se garanteze securitatea juridică prin respectarea deciziilor organelor publice rămase definitive (a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 mai 2014, Spasic, C-129/14 PPU, EU:C:2014:586, punctul 77).
- 100 Or, securitatea juridică a persoanelor care au făcut obiectul unei hotărâri definitive nu poate fi garantată efectiv decât dacă acestea au garanția că, odată condamnate și în cazul în care pedeapsa care le-a fost aplicată nu mai poate fi executată în conformitate cu dreptul țării de condamnare, acestea se vor putea deplasa în interiorul Uniunii fără temerea de a fi urmărite penal din nou pentru aceleași fapte (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 decembrie 2008, Bourquain, C-297/07, EU:C:2008:708, punctele 49 și 50), inclusiv atunci când au beneficiat de înlăturarea executării pedepsei acordată de o autoritate nejurisdicțională în cadrul unei măsuri generale de clemență care nu se bazează pe considerente raționale de politică penală.

- 101 Cu toate acestea, trebuie arătat că, spre deosebire de motivul de neexecutare obligatorie prevăzut la articolul 3 punctul 2 din decizia-cadru, în temeiul căruia autoritatea judiciară de executare nu dispune de nicio marjă de apreciere, această autoritate trebuie să beneficieze, astfel cum s-a arătat la punctul 60 din prezenta hotărâre, în cadrul aplicării motivului de neexecutare facultativă prevăzut la articolul 4 punctul 5 din această decizie-cadru, de o marjă de apreciere care să îi permită să efectueze o examinare de la caz la caz, luând în considerare toate împrejurările relevante. Printre acestea figurează în special faptul că persoana căutată a beneficiat de o măsură generală de clemență, întinderea acestei măsuri, precum și condițiile în care a intervenit această măsură.
- 102 Această examinare a împrejurărilor relevante trebuie efectuată în lumina obiectivelor, amintite la punctul 99 din prezenta hotărâre, urmărite la articolul 4 punctul 5 din decizia-cadru și, mai general, a obiectivului, enunțat la articolul 3 alineatul (2) TUE, de prevenire a criminalității și de combatere a acesteia în cadrul spațiului de libertate, securitate și justiție.
- 103 În special, în exercitarea marjei de apreciere de care dispune, autoritatea judiciară de executare trebuie să evalueze comparativ, pe de o parte, prevenirea impunității, precum și combaterea criminalității și, pe de altă parte, garantarea securității juridice a persoanei în cauză pentru a atinge obiectivul stabilit pentru Uniune de a deveni un spațiu de libertate, securitate și justiție, conform articolului 67 alineatele (1) și (3) TFUE.
- 104 Având în vedere considerațiile care precedă, este necesar să se răspundă la cea de a treia întrebare că articolul 4 punctul 5 din decizia-cadru, care supune aplicarea motivului de neexecutare facultativă prevăzut la această dispoziție condiției ca, în caz de condamnare, sentința să fi fost executată sau să se afle în acel moment în curs de executare sau să nu mai poată fi executată, în conformitate cu dreptul țării de condamnare, trebuie interpretat în sensul că această condiție este îndeplinită atunci când persoana căutată a fost condamnată definitiv, pentru aceleași fapte, la o pedeapsă privativă de libertate pe care a executat-o în parte în țara terță în care a fost pronunțată condamnarea, beneficiind de înlăturarea executării restului de pedeapsă acordată de o autoritate nejurisdicțională a acelei țări, în cadrul unei măsuri generale de clemență care se aplică și condamnaților ce au comis fapte grave și care nu se bazează pe considerente raționale de politică penală. Revine autorității judiciare de executare, în exercitarea marjei de apreciere de care dispune, sarcina de a evalua comparativ, pe de o parte, prevenirea impunității, precum și combaterea criminalității și, pe de altă parte, garantarea securității juridice a persoanei în cauză.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 105 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a cincea) declară:

- 1) Articolul 4 punctul 5 din Decizia-cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre, astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299/JAI a Consiliului din 26 februarie 2009, trebuie interpretat în sensul că, atunci când un stat membru alege să transpună această dispoziție în dreptul său intern, autoritatea judiciară de executare trebuie să dispună de o marjă de apreciere pentru a stabili dacă trebuie sau nu să refuze executarea unui mandat european de arestare pentru motivul prevăzut la această dispoziție.**

- 2) **Articolul 3 punctul 2 și articolul 4 punctul 5 din Decizia-cadru 2002/584, astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299, trebuie interpretate în sensul că noțiunea de „aceleași fapte”, care figurează în cuprinsul acestor două dispoziții, trebuie să facă obiectul unei interpretări uniforme.**
- 3) **Articolul 4 punctul 5 din Decizia-cadru 2002/584, astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299, care supune aplicarea motivului de neexecutare facultativă prevăzut la această dispoziție condiției ca, în caz de condamnare, sentința să fi fost executată sau să se afle în acel moment în curs de executare sau să nu mai poată fi executată, în conformitate cu dreptul țării de condamnare, trebuie interpretat în sensul că această condiție este îndeplinită atunci când persoana căutată a fost condamnată definitiv, pentru aceleași fapte, la o pedeapsă privativă de libertate pe care a executat-o în parte în țara terță în care a fost pronunțată condamnarea, beneficiind de înlăturarea executării restului de pedeapsă acordată de o autoritate nejurisdicțională a acelei țări, în cadrul unei măsuri generale de clemență care se aplică și condamnaților ce au comis fapte grave și care nu se bazează pe considerente raționale de politică penală. Revine autorității judiciare de executare, în exercitarea marjei de apreciere de care dispune, sarcina de a evalua comparativ, pe de o parte, prevenirea impunității, precum și combaterea criminalității și, pe de altă parte, garantarea securității juridice a persoanei în cauză.**

Semnături